

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Video Club 7

Ajatteluprosessien tukeminen

Työpaja 9.4.

- Kytke-hanke tulee pitämään **työpajaa syrjinnän, rasismin ym. teemoista**.
- Klo 10–12 sessio kotiryhmäopiskelijoille
- Sessio on osa videoklubia (korvaa ryhmäkuuntelun)
- Lisätietoa (esim. sijainti) on tulossa

Ennakkotehtävä:

Video: [Executive function](#)

Teksti ja video: [Meg Reuler, Checking for understanding](#)

Yhteinen keskustelu ennakkotehtävästä

- Miksi oppilaiden ymmärryksen seuraaminen ja tarkistaminen on tärkeää?
- Miten opettaja voi tarkistaa ovatko oppilaat mukana opetuksessa ja ymmärtävätkö he opittavan asian?
- Mitkä seikat voivat vaikuttaa siihen, että oppilaan on vaikea ymmärtää/seurata oppitunnilla/oppia?

Checking for understanding

(00:00-2:17)

Miten opettaja voi tunnistaa oppilaiden kielellisestä tai ei-kielellisestä ilmaisusta että he eivät ymmärrä tai osaa opittavaa asiaa?

Havainnoinnin, tunnistamisen ja päätöksenteon prosessit matematiikan oppiaineessa

Opettaja...

- 1) Havainnoi ja huomaa oppilaiden yrityksiä (laskustrategioita) ratkoa matikkatehtäviä
- 2) Suhteuttaa havainnoimiaan oppilaiden laskustrategioita matematiikan oppimista koskevaan tietoon ja pyrkii tunnistamaan oppilaan tavan ymmärtää asia
- 3) Päättää saamansa tiedon perusteella oman toimintatapansa

Jacobs, V. R., Lamb, L. L., Philipp, R. A., & Schappelle, B. P. (2011). Deciding how to respond on the basis of children's understandings. *Mathematics teacher noticing: Seeing through teachers' eyes*, 97-116.

Esikoululainen Rex ratkoo kolmea matikkatehtävää

- 1) Sinulla on 13 keksiä. Syöt niistä 6. Kuinka monta sinulla on jäljellä?

Rex laskee ääneen sormien avulla takaperin $13 \rightarrow 6$ ja päätyy oikeaan ratkaisuun: "Seitsemän".

- 2) Tänään on 5. päivä kesäkuuta ja syntymäpäiväsi on 19. päivä. Kuinka monta päivää on syntymäpäivääsi?

Rex laskee ääneen sormien avulla eteenpäin 5. $\rightarrow$. Viidentoista kohdalla sormet loppuivat, ja Rex totesi "kymmenen", mutta jatkoi laskemista vielä 19. saakka toisen käden neljällä sormella päätyen oikeaan ratkaisuun: "Neljätoista".

- 3) Sinulla on 15 nuijapääsammakkoa. Laitat aina kolme nuijapääsammakkoa yhteen purkkiin. Kuinka moneen purkkiin laitat sammakot?

Rex toteaa "En edes ymmärrä tätä. On vaikea".

- Kahden ensimmäisen tehtävän perusteella Rexin opettajalla on tietoa Rexin tavoista (laskustrategioista) ja kyvyistä ratkoa matikkatehtäviä
- Rex:
 - / Ymmärtää vähennyslaskun idean
 - / Ymmärtää kymmenlukuja
 - / Osaa käyttää sormia laskemisen apuna

Pienryhmäkeskustelu

- Rixin tapaukseen liittyvässä tutkimuksessa opettajilta kysyttiin: ”Kerro miten toimitisit ja miksi.”
- Lue kolmen opettajan vastaukset kysymykseen ja pohdi pienryhmässä:
 - / Millä tavalla opettajat huomioivat vastauksessaan Rixin ratkaisustrategiat?
 - / Kenen toimintaan opettajat fokusoivat vastauksessaan (opettajan vai Rixin)?
 - / Millaisia vahvuuksia eri vastauksissa on suhteessa Rixin oppimisen tukemiseen?

Video I (nro 29)

Rexin matikkatehtävät:

Havainnoi miten oppilas pyrkii ratkaisemaan tehtävää

Millaisia ajattelun strategioita oppilailla oli?

Varaudu kirjoittamaan ja keskustelemaan havainnoistasi.

Video II (nro 24)

Pulmapäättelytehtävä:

Havainnoi miten oppilas pyrkii ratkaisemaan tehtävää

Miten opettaja pyrkii saamaan selville oppilaan laskustrategioita?

Varaudu keskustelemaan ajatuksistasi.

Ohjeistus ajatteluprosessien havainnoimiseen norssilla

Observaatio 1 (ajatteluprosessien havainnointi): Tarkkaile oppilaita opetuksen aikana ja pyri tunnistamaan pysyvätkö he opetuksessa mukana. Millä tavalla yhtäältä osaaminen ja oivallukset tai hämmennys ja ymmärtämisen vaikeudet on havaittavissa oppilaiden kielellisessä tai ei-kielellisessä ilmaisussa?

Observaatio 2 ("checking for understanding"): Havainnoi, miten opettaja oppitunnin aikana tarkistaa ovatko oppilaat ymmärtäneet opittavan asian. Jos oppilailla huomataan vaikeuksia ymmärtää, miten niitä huomioidaan oppimisen ohjauksessa?

Video Clubit 7 ja 8 sisältävät yhteensä 4 x 45 min observointia Norssilla.

Video Club 8

Käyttäytymisen säätely

Ennakolta luettava artikkeli

Savolainen, H., Närhi, V. & Savolainen, P. (2019). Myönteisten käyttäytymismallien tukeminen opetuksessa. Teoksessa T. Ahonen, M. Aro, T. Aro, M-K. Lerkkanen, & T. Siiskonen (toim.), *Oppimisen vaikeudet* (ss. 194–205). Otava.